

Stichting Pret in herstel

Jaarplan 2024

Inleiding

Voor u ligt het jaarplan van *Stichting Pret in herstel - afdeling beschermd/begeleid wonen (Pih - bbw)* voor het jaar 2024. Het jaarplan behelst de realisering van de strategie van de Stichting voor het aankomende jaar, vertaald in concrete doelen en activiteiten voor deze afdeling.

Alle activiteiten van *Stichting Pret in herstel* zijn erop gericht om haar visie op de meest optimale wijze vorm te geven. Deze visie stelt dat wij *vanuit betrokken en professionele begeleiding, kwalitatief hoogwaardige ondersteuning bieden aan mensen met een kwetsbaarheid, in hun proces naar een grotere zelfredzaamheid.*

Onze missie:

"Prettig herstellen van verslaving"

Het eerste hoofdstuk van dit plan bestaat uit een omschrijving van de ontstaansgeschiedenis van de organisatie, de doelgroep, en haar werknemers. Daarna volgt een schets van de organisatorische ontwikkelingen van het afgelopen kalenderjaar binnen *Pih – bbw*, inclusief de financiële situatie.

Hoofdstuk 2 bestaat uit een korte uiteenzetting van maatschappelijke ontwikkelingen en de wijze waarop deze invloed hebben op de organisatie en haar beleid. Deze worden vertaald naar een drietal strategische doelen.

Het daaropvolgende hoofdstuk richt zich op de strategische doelen en acties die aan deze doelen worden gekoppeld.

Als laatste is de bronnenlijst aan het rapport toegevoegd.

Stichting Pret in herstel, organisatorische ontwikkelingen

Stichting Pret in herstel, beschermd/begeleid wonen

Stichting Pret in herstel is een GGZ-organisatie, opgericht in 2010, die haar visie op verslaving ontleent aan het Minnesota-model. De Stichting begon met het ambulant begeleiden van mensen die een klinische opname binnen het Minnesota-model hadden afgerond. In 2012 werd begonnen met beschermd- en begeleid wonen voor deze doelgroep.

Stichting Pret in herstel verzorgt een dagelijks programma voor de bewoners, gericht op het bieden van structuur, verbinding met lotgenoten en het vinden van herstel op elf leefgebieden¹.

De organisatie werkt vanuit een visie van *herstelondersteunende zorg*. Dit uitgangspunt houdt in dat vanuit elf leefgebieden alle aspecten van herstel aandacht krijgen binnen het zorgtraject van de Stichting. De visie van de organisatie op verslaving gaat weliswaar uit van verslaving als ziekte, maar is gericht op herstel en het leren leven met de ziekte. Dit sluit aan bij *herstelondersteunende zorg* en het gezondheidsmodel van Huber met haar nadruk op positieve gezondheid.

Doelgroep

De cliënten van *Pih - bbw* bestaan uit mannen en vrouwen, minimaal 16 jaar oud, met een verslavingsachtergrond (middelen en/of gedragsverslaving), sommigen van hen hebben een dubbele diagnose. De meesten van hen hebben een klinische opname, gestoeld op het 12-stappen Minnesota-model, succesvol afgerond.

Na hun klinische opname kiezen zij voor een begeleide woonvorm omdat zij zichzelf nog niet in staat achten, zelfstandig in de maatschappij te functioneren. *Stichting Pret in herstel* ondersteunt deze mensen in hun proces naar een grotere zelfstandig- en zelfredzaamheid.

¹ Financiën, dagbesteding, huisvesting, huiselijke relaties, geestelijke gezondheid, lichamelijke gezondheid, verslaving, activiteiten dagelijks leven, sociaal netwerk, maatschappelijke participatie, justitie.

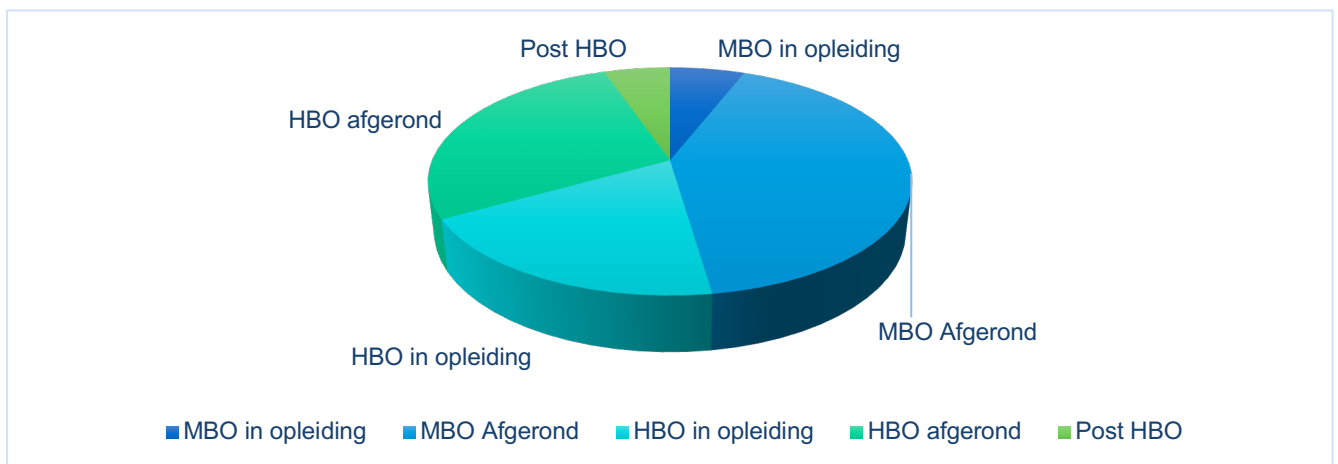
Werknemers

Op 1 december 2023 heeft de organisatie zestien werknemers in dienst die zich bezighouden met de primaire zorgtaken² binnen de afdeling *Pih – bww*. Deze werknemers leveren gezamenlijk ongeveer 468 uur aan arbeid op het gebied van primaire zorgtaken per week, voor een maximaal aantal van 85 cliënten³.

Opleidingsniveau werknemers

Stichting Pret in herstel streeft er naar om werknemers die primaire zorgtaken vervullen, in dienst te nemen indien zij minimaal een MBO-4 opleiding hebben afgerond of mee bezig zijn.

Op dit moment heeft de organisatie zestien werknemers in dienst die zich bezighouden met primaire zorgtaken voor haar tak *Pih - bww*. Van deze groep is een deel bezig met een HBO of post-HBO opleiding, de overige werknemers hebben minimaal een MBO-4 opleiding in opleiding of afgerond (figuur 1).

Figuur 1: Opleidingsniveau en scholingstrajecten werknemers Pih-bww op 1-12-2023.

In het jaar 2023 heeft Stichting Pret in herstel, een organisatie die zich inzet voor beschermd en begeleid wonen, belangrijke stappen gezet om hun faciliteiten en diensten uit te breiden en te verbeteren. Hier volgt een uitgebreid overzicht van hun ontwikkelingen en toekomstplannen:

- ❖ In de lente van 2023 hebben zowel de ambulante zorgverleners als het management hun intrek genomen in een nieuwe locatie aan de Bordewijklaan 38 in Den Haag. Deze verhuizing markeert een mijlpaal voor de stichting in haar missie om continuïteit en comfort te bieden aan degenen die ondersteuning nodig hebben.
- ❖ De vooruitziende blik van de stichting heeft geleid tot grondige voorbereidingen in het huidige jaar om de basis te leggen voor een ambitieuze uitbreiding in het komende jaar, 2024. Met een focus op de toekomst, leggen ze de fundering voor een breder bereik en meer inclusieve diensten.
 - In dit kader staat de oprichting van een jeugdafdeling gepland voor de jaren 2024/2025, specifiek gericht op jongeren tussen de 16 en 23 jaar. Deze nieuwe afdeling zal de unieke behoeften van deze leeftijdsgroep adresseren, met als doel hen te ondersteunen in hun overgang naar zelfstandigheid en volwassenheid.
 - De stichting kijkt ook uit naar de opening van een semi-klinische setting in het jaar 2024, waarmee ze een brug slaan tussen ambulante zorg en volledige residentiële zorg. Dit zal een veilige, gestructureerde omgeving bieden die essentieel is voor degenen die een intensiever niveau van ondersteuning nodig hebben.
 - Ambulant Plus is een andere vernieuwende benadering, gericht op degenen die buiten de veilige omgeving van een safehouse moeten verblijven, maar toch behoefte hebben aan intensieve zorg in hun thuissituatie. Deze dienst sluit aan bij de behoefte aan flexibele zorgmodellen die inspelen op de persoonlijke situatie van cliënten en hun vermogen om in hun eigen omgeving te herstellen en te groeien.
- ❖ Echter, niet alle ontwikkelingen zijn positief geweest. Het management heeft de moeilijke beslissing genomen om het contract voor de locatie Julialaan 4 in Wateringen medio 2024 te beëindigen. De aanleiding hiervoor is de herhaalde nalatigheid van de verhuurder om noodzakelijke reparaties uit te voeren, wat resulteerde in een onhoudbare leefsituatie voor de bewoners. Deze situatie dwong de stichting tot het sluiten van twee kamers, een duidelijke indicator dat de leefomstandigheden niet langer voldeden aan hun normen voor cliëntenzorg.
- ❖ In een poging om een rotsvaste omgeving te waarborgen, heeft Stichting Pret in herstel zich in 2023 geconcentreerd op het creëren van stabiliteit binnen de organisatie. Dit hield in dat er geen grote organisatorische veranderingen doorgevoerd werden. Het personeel bleef op hun plaats, en de organisatie streefde naar consistentie en betrouwbaarheid over alle afdelingen heen. Deze strategie heeft bijgedragen aan een sterk fundament voor de stichting en een betrouwbare steun voor hun cliënten.

Financiën

Deze zijn in een aparte bijlage toegevoegd.

Maatschappelijke ontwikkelingen

Participatiesamenleving

Aan het begin van de 21ste eeuw ontstond de maatschappelijke beweging van de verzorgingsstaat naar een participatiesamenleving.

Bij het inrichten van de samenleving kwam de focus steeds meer te liggen op participatie, zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid. Van de systeemwereld van de burgers dichter naar hun leefwereld.

Deze ontwikkeling geeft vorm aan het overheidsbeleid en heeft als zodanig ook een aantal consequenties voor het kader waarbinnen zorg wordt verleend door *Stichting Pret in herstel*.

- Ambulantisering (vermaatschappelijking) van de zorg. Zo lang mogelijk zorg in eigen omgeving, gebruik makend van eigen steunend netwerk.
 - Indicaties op beschermd wonen lopen terug.
 - Focus van gemeentes op *zorg in de wijk*.
- Bezuinigingen op indicaties wonen in residentiële zorg en klinische opnames.
 - De verkorte klinische opnames zorgen voor een gedeeltelijke verzwaring van de problematiek van de cliënten van de Stichting.
- Decentralisatie verantwoordelijkheid *beschermd wonen* van 2024.
 - Verantwoordelijkheid verschuift van centrum naar individuele gemeentes. Er zullen steeds meer verschillende contacten moeten worden gemaakt en onderhouden met gemeentes.
- Focus van de overheid op het begrip *Positieve Gezondheid*⁴.
 - Meer nadruk op eigen regie en participatie maakt dat er minder geld vrijkomt voor residentiële zorg.

De ontwikkeling van verzorgingsstaat naar participatiesamenleving biedt ook kansen aan *Stichting Pret in herstel*. Haar focus op *herstelondersteunende zorg* vanuit het Minnesota- model past goed binnen de

ontwikkeling naar meer zelfredzaamheid d.m.v. steun vanuit het eigen netwerk en het opbouwen van nieuwe ondersteunende netwerken. Het (leren) omgaan met kwetsbaarheden zoals verslaving sluit goed aan bij het begrip van *Positieve Gezondheid* van Huber, een zienswijze die door de overheid wordt gestimuleerd en omarmd. Hiermee heeft de organisatie troeven in handen richting haar financierders.

Arbeidsmarkt sector Zorg en Welzijn

Ondanks dat het aantal werknemers in de zorg is toegenomen raken steeds meer vacatures onvervuld. Binnen de sector Zorg en Welzijn is er sprake van ruim 50.000 openstaande vacatures (CBS, 2021). De GGZ deelt in deze krapte waardoor deze ontwikkeling ook consequenties heeft voor de Stichting.

- Door krapte op de arbeidsmarkt is het aanbod van geschikte werknemers dalend.
 - Het vervuld krijgen van vacatures duurt lang(er).
 - Vrijgekomen uren dienen tijdelijk te worden opgevangen door de aanwezige werknemers waardoor zij meer werkdruk ervaren.
 - Een beperkt aanbod van nieuwe medewerkers vergroot de kans op terugloop in kwaliteit bij nieuw aangenomen werknemers.

- Door krapte op de arbeidsmarkt is het voor de Stichting lastiger om werknemers aan zich gebonden te houden.
 - Het verloop binnen het huidige werknemersbestand zou kunnen toenemen.

Strategische doelen

Teruglopende en onvoorspelbaarheid van inkomen uit indicaties. Een gedecentraliseerd speelveld. Een zwaarder wordende doelgroep. Om in te spelen op deze ontwikkelingen kiest de organisatie voor 2024 een aantal strategische doelen:

- Maximalisering kwaliteit van zorg.
- De zorg anders inrichten.
- Uitbreidingen verder in het land en een jeugdtaak
- Verbinding maken met bestaande en nieuwe gemeentes.

In het hierop volgende hoofdstuk worden deze doelen verder uitgewerkt.

Doelen & actie

Hoofddoel

Het hoofddoel van *Stichting Pret in herstel* is om zich als organisatie blijvend verder te ontwikkelen als kwalitatief hoogwaardige zorgverlener en speler binnen aan branche, om zo haar missie optimaal uit te kunnen voeren binnen de maatschappelijke realiteit zoals in het vorige hoofdstuk beschreven.

Doelen & acties: maximalisering kwaliteit van zorg

Om concurrerend te blijven is het van belang dat de organisatie investeert in zowel haar werknemers als de inhoud van haar zorgaanbod. Om te komen tot een maximalisering van de kwaliteit van zorg stelt de organisatie de volgende doelen en acties:

A. Verbetering kwaliteit medewerkers door scholing / training

Stichting Pret in herstel stelt zich als doel om hoogwaardige, professionele ondersteuning te bieden aan haar zorgvragers. Een bekwaam en goed opgeleid team is hiervoor een onmisbare basis. De organisatie heeft als uitgangspunt om haar begeleiders minimaal MBO-4 gediplomeerd te laten zijn. Daarnaast biedt de Stichting haar medewerkers de mogelijkheid om zich verder te ontwikkelen d.m.v. scholing. In 2022-2023 volgden vijf medewerkers een opleiding naast hun werk, in 2023-24 zijn dat er zeven (zie figuur 1).

De ontwikkelingstrajecten van de medewerkers van *Stichting Pret in herstel* worden ondersteund door collega's op de werkvloer. Ervaren medewerkers begeleiden die medewerkers die een opleiding volgen. Voor het jaar 2022-23 betekent dit dat er een tweetal medewerkers zijn aangewezen als werkbegeleiders voor de schoolgaande collega's.

In 2023 volgden acht medewerkers de training "Verslavingskunde" van Elsden Trainingen.

Actie:

- In 2023-24 faciliteert de organisatie een interne training voor haar medewerkers.
- Leerlingen binnen de organisatie worden het komende schooljaar intern begeleid.

B. Het aan zich binden van huidige medewerkers

De Stichting is zich bewust van het belang om het huidige werknemersbestand aan zich te blijven binden. Dit doet zij o.a. door goed werkgeverschap. Men kan hier denken aan vitaliteitsbeleid (supervisie, sportpassen, fruit, gezonde lunch), goede secundaire arbeidsvoorwaarden (scoort 7,2 in Rapportage onderzoek medewerkertevredenheid (Rom 2023) en werksfeer (werksfeer scoort 8,2 in Rom 2023). Door tevens ruimte te geven aan medewerkers om zich te blijven ontwikkelen middels scholing, biedt de organisatie de huidige en toekomstige werknemers een aantrekkelijke werkomgeving.

Actie:

- Aanbieden en begeleiden van scholingstrajecten aan medewerkers. Vormgeven goed werkgeverschap.
- Ruimte bieden voor intervisie.
- Eens per vijf weken kunnen medewerkers gebruik maken van supervisie.

C. Het in kaart brengen van de tevredenheid bij de medewerkers en cliënten van *Stichting Pret in herstel*

Om in te kunnen spelen op mogelijke aandachtspunten binnen werkgeverschap en zorgverlening zal de mate van tevredenheid van medewerkers en cliënten in kaart worden gebracht.

Actie:

- In 2023 zal een onafhankelijk onderzoeksbureau worden gevraagd een medewerkerstevredenheidsonderzoek alsook een cliënttevredenheidsonderzoek af te nemen.

D. Het in kaart brengen van het slagingspercentage van (oud) cliënten op korte en lange termijn

Een aantal jaar geleden is onderzoek gedaan naar het slagingspercentage van oud-clieñten op lange termijn. Om een indruk te krijgen van de mate waarin cliënten van de organisatie na een positieve uitstroom langdurig clean blijven, zal hiernaar opnieuw onderzoek worden gedaan.

Actie:

- Een onafhankelijk onderzoeksbureau heeft in 2023 opdracht gekregen om het slagingspercentage van cliënten op de lange termijn, in kaart te brengen.

E. Uitbreiden zorgaanbod

Stichting Pret in herstel is een organisatie die te allen tijde bezig is het aanbod van haar zorgprogramma te evalueren en dit eventueel aan te passen teneinde de kwaliteit ervan te verhogen.

Actie:

- In 2024 zal het aanbod van de dagbesteding, ambulant plus en een semi klinische afdeling binnen het programma van de organisatie worden uitgebreid binnen de thema's *de zorg anders inrichten*.

Doel: De zorg anders inrichten

Het afgelopen jaren zijn turbulent geweest op organisatorisch niveau. Om de zorg anders in te richten binnen de organisatie stelt zij het volgende doel:

F. Uitbreiding van het aantal locaties. Er zullen in 2024 nieuwe locaties en afdelingen geopend worden.

- In 2024 zal er een locatie in het oosten erbij komen en dit gaat de functie semi klinische behandeling, begeleiding en verblijf krijgen

Doelen & acties: verbinding maken met bestaande en nieuwe gemeentes

Decentralisatie, concurrentie en onvoorspelbaarheid van de hoogte van indicaties maken dat de organisatie zich actief en proactief dient op te stellen naar haar financierders met helpende communicatiemiddelen. Dit doet de organisatie door:

G. Proactief contact te zoeken met gemeentes waar op dit moment nog geen contact mee is.

Stichting Pret in herstel heeft op dit moment een contact met een aantal centrumgemeentes. Met een deel hiervan zijn contracten afgesloten. Het is, mede door de verdere decentralisatie van de WMO, van belang dat de organisatie haar contacten met gemeentes verder uitbreidt.

Actie:

- In 2024 zal de organisatie proactief *outreaching* handelen naar gemeentes toe waar op dit moment nog geen contact mee is. Er zullen een aantal gerichte contactmomenten worden gezocht. Indien mogelijk zullen een medewerker afreizen naar de doelgemeente en er een presentatie houden over *Stichting Pret in herstel* en de inhoud van haar (nieuwe)zorgpakketten. Er wordt geen concreet doel gesteld als het gaat om het aantal gemeentes of bepaalde regio's waarmee contact zal worden gezocht.

H. Bestaande contacten met gemeentes actief te onderhouden.

Het is van belang voor de organisatie om de goede contacten die zij heeft met een aantal gemeentes te consolideren, mede in het kader van een veranderd werkveld.

Actie:

- In 2024 zal er contact zijn met gemeentes waar op dit moment al sprake is van een samenwerkingsrelatie. Deze bestaande contacten zullen verder worden uitgediept. Te denken valt hierbij aan bijvoorbeeld het maken van prijsafspraken. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan de continuïteit van de relatie.

I. Communicatie naar stakeholders

Voor een optimale verbinding met stakeholders is goede communicatie onontbeerlijk. Een belangrijke instrument is hierbij de website van de Stichting.

Actie:

- In 2024 wordt de aanvullende website van de organisatie gelanceerd en er komt een digitale map en huisstijl.

Conclusie

Het afgelopen jaar is er veel gebeurd, zowel binnen de organisatie als ik het werkveld. Een organisatie en een samenleving die constant in beweging zijn en ontwikkelingen kennen.

De organisatie herkent deze ontwikkelingen en stelt zichzelf voor 2024 een aantal strategische doelen. Deze doelen richten zich op het creëren van uitbreiding van locaties en het zorgaanbod, het vergroten van de kwaliteit van zorg en het vergroten van contactmomenten met financierders.

Door als team samen te werken aan de uitvoering van deze doelen leggen we de basis voor een organisatie die optimale kwaliteit van zorg levert aan mensen met een kwetsbaarheid. Een werkwijze die ervoor zorgt dat wij samen met hen kunnen werken aan onze missie:

Prettig herstellen van verslaving

Stichting Pret in herstel
Den Haag, 15 april 2024
Jeroen Swanenberg
Maurice Scheerder

Bibliografie

Centraal Bureau voor de Statistiek (2021). Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn. Geraadpleegd op 14 januari 2022, van www.cbs.nl

Den Hollander, D., & Wilken, J.P. (2011). Zo worden cliënten burgers. Praktijkboek Systematisch Rehabilitatiegericht Handelen.

Langedijk, J. (2018). Praktijkboek herstelondersteunende zorg. Amsterdam: SWP Amsterdam

Rijksoverheid (2022). Beschermd wonen wordt vanaf 1 januari 2022 taak van elke gemeente. Geraadpleegd op 5 januari 2022, van www.rijksoverheid.nl

Snoek, A., Van der Poel, A., & Van de Mheen, D. (2011). Het Minnesato Model: Een waardevolle aanvulling op de Nederlandse verslavingszorg? Tijdschrift voor gezondheidswetenschappen, 89(3), 166-172

Van Bergeijk, A. (2019). Rapportage onderzoek medewerkertevredenheid: Pret in herstel. Velzen: Facit.

Van der Horst, H. (2002). Nederland. Amsterdam: Prometheus.

Van Iersel, J., & Wijngaarden- de Bodt, D. (2018). Samen werken aan gezondheid: Psychosociale en medische basiskennis voor de sociaal werker. Bussum: Coutinho.